

6. Maastopuvussa ja maihareissa

Poika painaa vasta-ajeltuun päähänsä baretin ja asettelee takinkauluksen suoraksi. On sunnuntai-ilta espoolaisella rivitaloalueella. Isä on luvannut kyyditä maastopuvussa ja maihareissa peilin edessä seisovan pojan Kampin linja-autoasemalle, jossa alokkaan on määrä jatkaa varuskunnan porteille vievään bussiin 173. Varuskunnalle lähtö on aina hieman haikeaa, vaikka poika ei sitä ääneen kehtaakaan sanoa. Etunimen lisäksi Espooseen jäävät nimittäin perhe, kaverit ja tyttöystävä. ”Jos sä selviit ens viikon leirin, sä selviit mistä vaan ” poika sanoo itselleen. Prässätyn baretin Suomi-leijona välähtää peilikuvassa, kun sälekaihtimen välistä siintävä valo osuu siihen. Se muistuttaa poikaa siitä, miksi pakista nautitulta hernekeitolta maistuvaan armeija-arkeen on palattava. Maastopuvuissa ja maihareissa elää muisto uhrauksista, jotka ovat suurempia kuin maanantaista perjantaihin retkipatjalla nukutut lyhyet yöunet.

Muutama minuutti ennen kuin perheen harmaa Volkswagen starttaa pylvästuijaidan reunustamalta pihatieltä, äiti nappaa taskustaan puhelimen. Velourverkkareissa hän räpsäisee iPhonellaan kuvan eteisessä seisovasta alokkaasta ja jakaa sen pojan isovanhemmille. Kädellä nopeasti pyyhitty kyynel ei aivan ehdi tipahtaa näytölle, johon on juuri näppäilty : ”Poikani on aikuinen.” Legoilla leikkineestä tirriäisestä, naapurin pihalle palloa potkineesta pojasta on kasvanut univormu päällä suorana seisova mies. Vielä kun poika oppisi laittamaan astiat tiskikoneeseen ....

Länsiväylän kohdalla isä katsahtaa puhelimen näyttöä näppäilevään poikaansa ja aloittaa aikamatkan omiin armeijanvihreisiinsä. Vaikka 2010-luvulla käytetyn maastopuvun mallia on vaihdettu ”You’re in The Army”-kappaleen hittivuosista, isän mieleen nousevat muistot Koriolla vietetystä vuodesta 1982 ovat yhtä vihreitä kuin pojan päällä oleva puku. Maastopuku päällä tehtiin ihmetekoja, oli kyseessä varuskunnan vessojenpesu tai apinaradan ennätysaika. Vihreä takki oli kuin taikaviitta, joka muutti itsestään ja omista kyvyistään epävarman pojan itsevarmaksi, muilta kunnioittavia katseita kerääväksi mieheksi, joka uskalsi marssia kohti mahdottomaltakin tuntunutta tehtävää. ”Pitäisi laittaa sille alapunkan Tervaselle tässä joku päivä viestiä” isä miettii ja pysäyttää auton Ruoholahden liikennevaloihin. Tervanen oli nimittäin juuri se, jonka maiharit kantoivat parisuunnistuksessa marssimurtuman saaneen isän metsien keskeltä takaisin varuskunnalle.

Samaan aikaan, kun pojanpoika kävelee Kampissa ryhdikkäästi, käsi puolelta toiselle heiluen kohti kauempana hämmöttäviä toisia maastotakkeja, mummo suoristaa hieman oikealle pudonneita silmälasejaan ja katsoo puhelimen säteilevää ruutua. Miniän ottama, ylivalottunut kuva kenkäkaapin vieressä poseeraavasta, vienosti hymyilevästä pojasta armeijanpuvussa tuo kukallisen yömekon jo päälle laittaneelle, papiljottipäiselle naiselle mieleen muistoja yli 60 vuoden takaa. Maastopuku, maihari ja hymykuopat oli nimittäin myös nyt yleisurheilua Yle 2 -kanavalta katsovalla miehellä Särkän lavalla järjestetyissä tansseissa vuonna 1950. Tango keinui maiharikenkäisen miehen tanssittaessa paremmin kuin koskaan aikaisemmin ja silmätkin kilpailivat sinisyydellään Särkänlahden kanssa. Taluttaessaan polkupyörää kohti nukkuva maalaiskylää, kultakutrinen nainen oivalsi, että juuri hänen kutomansa räsymaton päälle sopisivat vieressä talsivan miehen maiharit. Yhdessä rakennettu rintamamiestalo, kolme lasta ja viisi lastenlasta ovat 60 vuoden yhdessäolon hedelmiä, joiden kasvattamiseksi on aherrettu kaksin.

Poika kuulee jo linja-auton oviaukossa muutaman kuukauden aikana tutuksi tulleiden äänien muodostamia lauseita. Hän kävelee bussin perälle, varoen rinkaselkänä muita matkustajia ja istuu keskelle takapenkin viidenriviä. Takapaikan vallanneiden sotilaiden nimilapuista voi bussin kovankelmeän valon alla tavata kahden Korhosen lisäksi myös Nguyenin. Pojan oikealla puolella Omega-rannekelloonsa katsahtava Virtanen sekä ystävänsä sohvalta viikonloppuvapaat nukkunut Johansson ovat juuri aloittaneet keskustelun eilisillan SM-liigamatsista, mihin poika EKS:n entisenä kiekkonuorena liittyy. Ilman maihareita ja maastopukua, eri postinumeroista ja elämäntilanteista tulevat pojat eivät olisi luultavasti koskaan päätyneet istumaan vierekkäin käytön tummentamille bussinpenkeille.

Linja-auton moottorista kuuluva tasainen hyrinä saa pojan silmät painumaan kiinni. Kaverin kevyt tönäisy herättää kuulokkeet korvilla bussin takaseinään nojaavan pojan horroksesta. Bussi on perillä varuskunnan pysäkillä. Uusi maihareissa ja maastopuvussa vietettävä viikko on alkanut.